

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6P/21/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217203400
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Tomašková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8217203400.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Zdenkou Tomaškovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. X., Z.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: A. X., Z.. XX.XX.XXXX, B. Š. Č. XX, zast. JUDr. Michaelou Mihalcovou, advokátkou so sídlom Fatranská 2/E, Košice a otca: L. F., Z.. XX.XX.XXXX, B. T.. Q. XX, B., K..Č.. I. XXX, v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, dňa 30.04.2020 takto

rozhodol:

Maloletý Q. X., Z.. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky A. X.L., ktorá bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec dieťaťa L. F., Z.. XX.XX.XXXX sa z a v ä z u j e prispievať na maloletého Q. X., Z.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 100,- € mesačne vždy do 20. dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa A. X., Z.. XX.XX.XXXX počnúc dňom 28.09.2015.

Dlžné výživné za obdobie od 28.09.2015 do 30.04.2020 vo výške 5.510,- € je otec dieťaťa p o v i n ť uhrádzať v mesačných splátkach po 50,- € spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Styk otca s dieťaťom sa n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.Matka mal. Q. X., A. X. sa návrhom zo dňa 27.04.2017, upraveným dňa 25.05.2017 domáhala určenia rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a súčasne navrhla, aby súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti, otca dieťaťa, aby zaviazal prispievať na výživnom sumou 350,- € mesačne odo dňa narodenia dieťaťa a styk navrhla upraviť iba v jej prítomnosti, každý druhý víkend. Matka predložila súdu rodný list dieťaťa, kde ako otec dieťaťa je uvedený L. F., Z.. XX.XX.XXXX. Matka vyčíslila mesačné výdavky na seba a dieťa na sumu 535,- €, ktoré tvoria strava, ošatenie, hygiena, poisťenie, sporenie, pohonné hmoty, domácnosť. Matka je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 €, rodinný prídavok na dieťa vo výške 23,52 € a príspevok na opatrovanie.

2.Otec dieťaťa v písomnom vyjadrení k návrhu súhlasil so zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, navrhol, aby bol zaviazaný platiť výživné vo výške 30% zo sumy životného minima odo dňa podania návrhu, pretože je nezamestnaný, styk navrhol upraviť na základe vykonaného dokazovania.

3. Kolízna opatrovníčka v písomnom vyjadrení po prešetrení rodinných pomerov považovala návrh matky za dôvodný a navrhla zveriť dieťa do osobnej starostlivosti matky, navrhla zaviazať otca dieťaťa prispievať na výživu maloletého podľa zárobkových možností a schopností otca s prihliadnutím na potreby a zdravotný stav dieťaťa. Styk navrhla upraviť za prítomnosti matky raz v týždni.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, výsluchmi účastníkov konania a listinnými dôkazmi spisu, spisom Okresného súdu Bardejov 3Pc/20/2017.

5. V konaní pred súdom matka aj naďalej trvala na podanom návrhu a ako uviedla, s otcom dieťaťa neboli manželia, nežijú a ani nikdy nežili v spoločnej domácnosti. Otec sa o dieťa nezaujíma, nestýka sa s ním, naposledy ho videl vo veku asi šiestich mesiacov, nemá k nemu vytvorený žiaden citový vzťah, neplatí na neho výživné. Ona je na predĺženej materskej dovolenke, o dieťa sa stará výlučne sama, inú vyživovaciu povinnosť nemá. Poberá rodičovský príspevok vo výške 221,- € a opatrovateľský príspevok vo výške 405,38 € mesačne. Žije v spoločnej so svojimi rodičmi, ktorým prispieva na domácnosť sumou 150,- €. Dieťa trpí psychickými problémami, bola mu diagnostikovaná ADHD porucha, ale má aj iné zdravotné problémy, v dôsledku ktorých sa podrobil a v budúcnosti sa aj podrobí operačnému zákroku, dieťa pravidelne užíva lieky, na ktoré mesačne vynakladá asi 40,- €, ďalšie náklady súvisia s kúpou ortopedickej obuvi, čo súvisí so zdravotným stavom dieťaťa, ako aj náklady na vyšetrenia do Prešova a Košíc, keďže iba v Košiciach je stomatológ, ktorý je ochotný dieťa ošetriť v celkovej anestéze vzhľadom na jeho poruchu. Dieťaťu sporí mesačne po 100,- € na sporiacom účte. Styk matka navrhla neupravovať

6. Otec dieťaťa v konaní pred súdom súhlasil so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky, aj naďalej nesúhlasil s výškou výživného tak, ako to navrhla matka. Uviedol, že žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá je dlhodobo PN a poberá iba sociálne dávky vo výške asi 130,- € mesačne, on sám je nezamestnaný a je bez akéhokoľvek príjmu. Spoločne s matkou žijú v dome jeho sestry, ktorá im vypomáha. On sám si príležitostne privyrába, sú to iba nízke sumy, ale aj napriek tomu, keďže on sám nemá takmer žiadne výdavky, okrem výdavku a telefónu, je ochotný platiť výživné vo výške 100,- € mesačne. Priznal, že k dieťaťu nemá vytvorený žiaden vzťah, naposledy ho videl keď mal asi 8 mesiacov, on sám má zdravotné problémy, z ktorých sa lieči. Pokiaľ ide o styk s dieťaťom, ponechal ho na dohodu s matkou. Otec poprel, aby v minulosti vlastnil nejakú firmu a aby si takto privyrábal, priznal, že sú voči nemu vedené exekúcie, k výške dlhov sa vyjadriť nevedel. Uviedol, že aj keď je vyučený čašník, toto povolanie nikdy nevykonával a ani vykonávať nebude, pretože ho takáto práca nebaví, prečo si takú školu vybral, otec vysvetliť nevedel.

7. Podľa písomnej správy kolízneho opatrovníka rodičia dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Po narodení dieťaťa otec matku sporadicky navštevoval, na domácnosť a ani na potreby dieťaťa neprispieval. Po narušení vzájomných vzťahov otec prestal matku navštevovať. Matka s dieťaťom žije v dome, ktorý je vo vlastníctve starých rodičov. Všetky náklady s užívaním domu hradia rodičia matky dieťaťa. Matka je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 226,- €, iný príjem nemá. Z tohto príjmu hradí všetky výdavky na dieťa, a to stravu 50,- € mesačne, oblečenie 30,- € mesačne, hygienické potreby 40,- € mesačne, drogéria 20,- € mesačne. S dieťaťom navštevuje odborných lekárov, dieťa má deformáciu kolien, užíva ortézy, nosí ortopedickú obuv. Otec dieťaťa o maloletého záujem neprejavuje, na jeho potreby ničím neprispieva. Podľa matky otec pracuje pri rozvoze pizze, ale nevie, či sa jedná o stále zamestnanie.

8. Podľa rodného listu mal. Q. X., Z. XX.XX.XXXX, rodičmi dieťaťa sú matka A. X., Z. XX.XX.XXXX T. H. L. F., Z., XX.XX.XXXX.

9. Zhodným tvrdením účastníkov konania mal súd za preukázané, že rodičia dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti.

10. Zo spisu Okresného súdu Bardejov sp. zn.3Pc/20/2017 mal súd za preukázané, že vo veci bolo vedené konanie o zapretie otcovstva k mal. Q. X.. Rozsudkom zo dňa 17.09.2019 súd návrh otca na zapretie otcovstva zamietol.

11. Z ďalších listinných dôkazov mal súd za preukázané, že otec dieťaťa L. F. je odo dňa 17.07.2018 nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. V evidencii uchádzačov o zamestnanie bol vedený aj v období od 25.09.2017 do 28.11.2017 a predtým aj v období od 12.01.2015 do 19.05.2015.

12. Z listinných dôkazov predložených matkou dieťaťa mal súd za preukázané zdravotné problémy dieťaťa tak, ako to uvádzala matka pri svojom výsluchu, súd mal tiež za preukázané tvrdenie matky o poberaní rodičovského príspevku, ako aj o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby za obdobie od 01.09.2016 a o poberaní prídavku na dieťa.

13. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

15. Vykonaným dokazovaním mal teda súd za preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností sa nedohodli a tak sa tejto úpravy matka domáhala na súde. Matka maloletého dieťaťa, ktorá žije s maloletým v spoločnej domácnosti od jeho narodenia a ktorá zabezpečuje sústavnú starostlivosť o dieťa navrhla, aby maloletý bol zverený do jej osobnej starostlivosti a otec dieťaťa, ktorý nie je v žiadnom kontakte s dieťaťom a ani sa o dieťa vôbec nezaujíma, s týmto návrhom matky súhlasil a tak súd s prihliadnutím na toto vyhlásenie otca dieťaťa, ako aj s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa, jeho citové väzby k matke, jeho vývinové potreby, ako aj stabilitu budúceho výchovného prostredia, zveril maloletého Q. X. do osobnej starostlivosti jeho matky A. X..

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

22. Prevedeným dokazovaním mal teda súd za preukázané, že maloleté dieťa žije od narodenia v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá sa o dieťa výlučne stará sama. Otec dieťaťa o maloletého neprejavuje záujem, ako sám uviedol, nemá k nemu vytvorený žiadne vzťah, na jeho výživu ničím neprispieva.

23. Výsluchom matky , ako aj listinnými dôkazmi spisu mal súd za preukázané, že matka maloletého je s maloletým dieťaťom na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok v súčasnosti vo výške 270,- €, prídavok na dieťa a peňažný príspevok na opatrovanie. Spoločne s dieťaťom žije v rodičovskom dome, ktorého vlastníkmi sú starí rodičia a všetky náklady v súvislosti s bývaním hradia rodičia matky dieťaťa, ktorým matka prispieva sumu 150,- € mesačne a zabezpečuje celkovú starostlivosť o dieťa, ktoré má zdravotné problémy, nosí ortopedickú obuv a pravidelne užíva lieky. Matka tak navrhla, aby súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 350,- € mesačne.

24. Výsluchom otca, ako aj listinnými dôkazmi mal súd za preukázané, že otec dieťaťa žije v rodinnom dome svojej sestry, ktorá mu finančne vypomáha, je nezamestnaný, podľa jeho vlastného vyjadrenia si brigádnicky privyrába a z dôvodu, že nemá takmer žiadne výdavky, okrem výdavku na telefón a tak je ochotný celou privyrobenou sumou , čo je maximálne 100,- €, prispievať na výživu dieťaťa. Aj keď je otec maloletého vyučeným čašníkom a o prácu by tak nemal mať núdzu, ako sám uviedol, toto povolanie nikdy nevykonával a ani ho vykonávať nebude, pretože ho takáto práca nebaví.

25. Súd pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti na maloletého Q. X. v prvom rade prihliadol na skutočnosť, že o maloleté dieťa sa stará výlučne matka dieťaťa. Súd vzal do úvahy skutočnosť, že ide o maloleté dieťa vo veku 4 rokov, ktoré nenavštevuje doposiaľ predškolské zariadenie, aj keď matka uviedla, že dieťa už do predškolského zariadenia zapísala, žiaden dôkaz na preukázanie svojho tvrdenia nepredložila. Matka dieťaťa tiež uviedla, že mesačne vynakladá sumu 40,- € na kúpu liekov pre maloleté dieťa, ani o tejto tvrdenej skutočnosti dôkaz súdu nepredložila. Súd dal matke za pravdu, že pri kúpe ortopedickej obuvi má matka zvýšené výdavky, keďže ide o cenovo drahšiu obuv v porovnaní s deťmi, ktoré takúto obuv nepotrebujú, ale kúpa obuvi nie je každodennou záležitosťou rovnako tak, ako aj náklady na stomatologické vyšetrenie , ktorých výšku matka súdu. Ďalšie výdavky, ako matka uviedla sú bežné, týkajú sa stravy, ošatenia a hygieny.

26. Otec dieťaťa sa o maloletého vôbec nezaujíma, nie je s ním v žiadnom kontakte, na jeho výživu neprispieva. Sám je nezamestnaný, privyrába si príležitostne, inú vyživovaciu povinnosť nemá, ako sám uviedol, keďže nemá takmer žiadne výdavky, je ochotný prispievať na výživu dieťaťa sumou najviac 100,- € mesačne, ktorú si zarobí brigádnicky. Priznal, že sa voči nemu vedú exekúcie, k výške svojich dlhov sa vyjadri nevedel.

27. Súd pri určení výšky výživného prihliadol na skutočnosť, že o maloleté dieťa sa výlučne stará od jeho narodenia matka, otec sa o dieťa vôbec nezaujíma na jeho výživu neprispieva. Súd zohľadnil vek maloletého dieťaťa, ale aj jeho odôvodnené potreby, na druhej strane však zohľadnil aj tú skutočnosť, že otec dieťaťa je nezamestnaný, privyrába si iba príležitostne, je nemajetný, žije v rodinnom dome svojej sestry, ktorá mu vypomáha a tak súd zaviazal otca dieťaťa prispievať na výživu mal. Q. X. sumou 100,- € mesačne, a to odo dňa jeho narodenia, vždy do 20-tého dňa príslušného mesiaca k rukám matky dieťaťa. Súd zaviazal otca dieťaťa prispievať na výživu maloletého odo dňa jeho narodenia, a to z dôvodu, že otec sa o dieťa vôbec nezaujíma, nekontaktuje sa s ním, neprispieva na jeho výživu, ale aj z dôvodu, že matka sa o dieťa od jeho narodenia výlučne stará sama, je na rodičovskej dovolenke a tiež aj vzhľadom na zdravotný stav dieťaťa.

28. Súd súčasne zaviazal otca dieťaťa zaplatiť dlh na výživnom odo dňa narodenia dieťaťa, t.j. od 28.09.2015 do dňa rozhodnutia súdu v celkovej výške 5.510,- €, a to v mesačných splátkach po 50,- € spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku.

29. Súd určil lehotu na zaplatenie dlžného výživného v súlade s § 232 ods.3 C.s.p. tak, že zaviazal otca túto povinnosť splniť v splátkach vzhľadom na výšku dlžnej sumy a vzhľadom na majetkové pomery otca.

30. Záverom je nutné uviesť, že výživné je prednostnou pohľadávkou, má prednosť pred neodôvodnenými výdavkami rodičov dieťaťa. Ide o zákonnú povinnosť rodiča dieťaťa, ktorá trvá až do doby, kým dieťa nie je schopné sa samo živiť.

31. Súčasťou úpravy rodičovských práv a povinností je aj úprava styku s maloletým dieťaťom. Z dôvodu, že rodičia dieťaťa úpravu styku nežiadali, súd styk otca s dieťaťom neupravoval.

32.Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie výkone rodičovských práv a povinnosti alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinnosti.

33.O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 C.s.p. tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)(§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť podľa § 365 ods. 1 C.s.p. len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej(§ 365 ods. 2 C.s.p).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.